

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! atheneum Grimbergen te GRIMBERGEN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 117821

Instelling GO! atheneum Grimbergen

Directeur Kurt DE ROP

Adres Lagesteeweg 77 - 1850 GRIMBERGEN

Telefoon 02-269.03.61

Fax 02-270.27.24

E-mail ka.grimbergen@sgr10.be

Website <http://www.kagrimbergen.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Midden-Brabant

Adres Waversesteenweg 41 - 3090 OVERIJSE

Scholengemeenschap SGSO Midden-Brabant

Adres Waversesteenweg 41 - 3090 OVERIJSE

CLB GO! CLB Vilvoorde

Adres de Bavaylei 134 bus 2 - 1800 VILVOORDE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25-04-2016, 26-04-2016, 27-04-2016, 28-04-2016, 29-04-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 29-04-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 14-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Chris VAN WOENSEL

Teamleden Christian POTLOOT, Erik VAN NIEUWENHUYZE, Veerle
VONDERLYNCK

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
3.1.1.2 Lichamelijke opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan 2015/001)	9
3.1.1.3 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplannen 2010/006 en 2015/042)	11
3.1.1.4 Aardrijkskunde in aso tweede graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplan 2002/001)	14
3.1.1.5 Aardrijkskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen (leerplan 2002/001)	16
3.1.1.6 Aardrijkskunde in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2007/046)	18
3.1.1.7 Lichamelijke opvoeding in de tweede en derde graad aso (leerplannen 2015/004 en 2015/027)	20
3.1.1.8 Engels en Frans in de basisvorming en het specifieke gedeelte in de studierichtingen Economie-Moderne talen, Latijn-Moderne talen, Moderne talen-Wetenschappen (leerplannen 2014/014, 2014/015 en 2015/030)	22
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	26
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	27
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	27
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	29
4.1 Evaluatiepraktijk	29
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	31
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	33
6.1 Wat doet de school goed?	33
6.2 Wat kan de school verbeteren?	33
6.3 Wat moet de school verbeteren?	33
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	34
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	34

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Het GO! atheneum Grimbergen is gelegen op een campus in een groene zone grenzend aan het centrum van de gemeente. De school biedt een zesjarige cyclus aan met een A-stroom en een tweede en derde graad aso.

De school levert voldoende inspanningen betreffende de vakoverschrijdende eindtermen. Binnen de contexten 'Mentale gezondheid' en 'Omgeving en duurzame ontwikkeling' streeft de school via de vakken en specifieke projecten de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na.

Het erkenningsonderzoek kwam verder tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod. De leerplanrealisatie voldoet voor aardrijkskunde in de tweede graad in de studierichting Humane wetenschappen en in de derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde. Dat is ook het geval voor lichamelijke opvoeding in de tweede en derde graad aso en Engels en Frans in de basisvorming en het specifieke gedeelte in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen.

De leerplanrealisatie lichamelijke opvoeding in de eerste graad A-stroom voldoet niet. De school beschikt niet over de minimale materiële vereisten om alle leerplandoelstellingen te realiseren. Het onevenwicht in de realisatie van de leerplandoelstellingen en een niet valide evaluatie leidt tot een voldoet niet voor het vak techniek in de eerste graad A-stroom. Ook aardrijkskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen beantwoordt niet aan de vereisten van het leerplan.

De onderwijsinstelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De school spoort de tekorten systematisch op en zoekt oplossingen om daaraan tegemoet te komen. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

Het erkenningsonderzoek toont verder aan dat de school de onderwijsregelgeving grotendeels respecteert.

Uit het onderzoek naar de evaluatiepraktijk blijkt dat de school de afgelopen jaren geïnvesteerd heeft in het vastleggen van puntengewichten en een grotere leerplangerichtheid. De school ondersteunt de evaluatiepraktijk organisatorisch en vertrouwt voor de didactische aspecten vooral op de professionaliteit van de leraren. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat niet alle vakgroepen even efficiënt de gekregen verantwoordelijkheid opnemen. De ondersteuning en opvolging zijn niet altijd optimaal, wat resulteert in kwaliteitsverschillen tussen de verschillende vakken en schakeringen in de validiteit van de evaluatie.

Het algemeen beleid steunt op de visie van het Gemeenschapsonderwijs en streeft ernaar de leerlingen optimaal voor te bereiden op het hoger onderwijs. Het directieteam stuurt de schoolwerking aan in een cultuur van samenwerking. Het besluitvormingsproces verloopt participatief. De school doet inspanningen om de werking van de vakgroepen te optimaliseren. Op basis van een zelfevaluatie heeft het beleidsteam een aantal prioriteiten vastgelegd en acties ondernomen. De school verzamelt en analyseert gegevens met het oog op verbeteringsprocessen. Een verdere professionalisering van het schoolteam is nog een werkpunt.

De conclusie voor de onderzoeksvragen die tijdens de doorlichting centraal staan, is niet volledig positief en mondt uit in een beperkt gunstig advies op grond van de tekorten in de leerplanrealisatie en de overtreding van de regelgeving.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	lichamelijke opvoeding, techniek	
Graad 1 Latijn	lichamelijke opvoeding, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	lichamelijke opvoeding, techniek	
Graad 2 ASO Economie	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding	
Graad 2 ASO Latijn	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding	
Graad 2 ASO Wetenschappen	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans, lichamelijke opvoeding	Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie-wetenschappen	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding	aardrijkskunde
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans, lichamelijke opvoeding	Engels, Frans
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding	aardrijkskunde
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	aardrijkskunde, Engels, Frans, lichamelijke opvoeding	aardrijkskunde, Engels, Frans
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding	aardrijkskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de
Doelgerichtheid	gerichtheid op alle VOET. De school heeft een visie op VOET die geënt is op haar opvoedingsproject. Afgelopen schooljaar gebeurde een grondige inventarisatie van de VOET binnen de vakken, projecten en andere initiatieven. Hieruit destilleerde de school enkele hiaten in het aanbod voor technisch-technologische vorming en leren leren in de tweede en de derde graad aso.
Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. De organisatie en coördinatie van de VOET-werking zijn in handen van de directie en van de trekkers van een aantal vakoverschrijdende projecten. Heel wat leraren zijn actief bij deze projecten betrokken, waardoor er een vrij breed draagvlak is. Er wordt frequent gecommuniceerd via personeelsvergaderingen, dienstnota's en de VOET zijn een verplicht onderdeel van elke vakgroepvergadering. De school communiceert weinig over de VOET-initiatieven met ouders en leerlingen.
Doeltreffendheid	Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch. De evaluatie heeft wel reeds geleid tot bijstellingen. Evaluatie en bijsturing gebeuren zowel door de directie als door de vakgroepen. Op deze wijze evalueert de school alle projecten en andere activiteiten die zij organiseert, maar deze evaluatie is niet altijd gericht op de nagestreefde VOET.
Ontwikkeling	Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt. Het schoolteam werd geïnformeerd over de nieuwe VOET en ondersteund bij het uitwerken van een efficiënte registratieprocedure in het elektronisch platform. Voor een aantal specifieke projecten wordt nascholing gevolgd door een beperkt aantal personeelsleden, maar deze professionalisering kadert nog niet in een groter geheel.
Uitvoering	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Er zijn voor alle klassen in het eerste en derde leerjaar projecten waarmee gericht wordt gewerkt aan de meeste eindtermen. Bij deze projecten zijn heel wat leraren betrokken. Leerlingen leren omgaan met stressvolle situaties, leren hulp te bieden en te accepteren en stellen zich weerbaar op. De levensbeschouwelijke vakken, lichamelijke opvoeding en de moderne talen leveren belangrijke bijdragen aan de meeste eindtermen.
Mentale gezondheid	'Aanvaarden en verwerken van hun seksuele ontwikkeling en verandering in de puberteit' komt minder gericht aan bod.

Omgeving en duurzame ontwikkeling De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd vanuit de vakken en aangevuld met een gevarieerd aanbod van zinvolle projecten. Het project ‘Keep it clean’ levert een belangrijke bijdrage aan de eindtermen rond milieu- en zorgbeleid, duurzaamheid en het verbeteren van de leefomgeving. De meeste VOET komen impliciet aan bod binnen de vakken zoals techniek, wetenschappen humane wetenschappen en aardrijkskunde.

3.1.1.2 Lichamelijke opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan 2015/001)

Voldoet niet

De leerlingen bereiken in onvoldoende mate de leerplandoelstellingen. De school beschikt niet over de minimale materiële vereisten om de leerplanrealisatie te ondersteunen.

Onderwijsaanbod Tijdens de lessen gaat binnen de component motorische competentie aandacht naar het aanleren, verbreden en verdiepen van de motorische competenties. *Volledigheid*
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang De school voorziet niet in zwemonderwijs. Hierdoor realiseert de school de leerplandoelstellingen met betrekking tot het aanleren van een zwemstijl en het reddend zwemmen niet. De leerplandoelstellingen in verband met ‘hangen en steunen’ en ‘klimmen en klauteren’ ontbreken in het aanbod door het ontbreken van of een tekort aan materiaal. ‘Werpen en stoten’ wordt sporadisch aangeboden.

In het domein van het ontwikkelen van het zelfconcept en sociaal functioneren ligt het accent op het ervaren van bewegingsvreugde, het nakomen van afspraken, respect tonen voor materiaal, omgeving en anderen. De rollen opnemen in bewegingssituaties en het ontwikkelen van een realistisch zelfbeeld worden met minder diepgang behandeld. Sommige leraren experimenteren met ondersteunende rollen in bepaalde disciplines. In de aanpak ontbreekt nog een gelijkgerichte leerlijn voor de persoonsdoelstellingen over de graden heen.

De doelstellingen die aan het domein gezondheid en veiligheid zijn toegewezen kennen een kwalitatieve invulling. Leerlingen verwerven de nodige attitude om een gezonde, fitte en veilige levensstijl na te streven en te onderhouden. De leraren hebben aandacht voor de integratie van de basisregels van houdings- en rugscholing.

Leraren stimuleren het veilig en zelfstandig werken door hun competente didactische aanpak. Deze manier van werken resulteert bij de leerlingen in een goede kennis van de veiligheidsregels. Afhankelijk van de leraar ondersteunen kijkwijzers en videofeedback het zelfstandig werken. Leerlingen doen voldoende bewegingservaring op in de natuur. Veel lessen gaan door in het aanpalend bos of op de buitenterreinen rond de school.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over een verouderde en onvoldoende aangepaste accommodatie. De slechte akoestiek in de sportzaal is hinderlijk tijdens het lesgeven. De beperkte hoogte van de sportzaal belemmert het aanbod van de doel- en terugslagspelen. Hiervoor wijkt de school uit naar de gemeentelijke sporthal. Deze sporthal kan niet optimaal benut worden wegens een gelimiteerde beschikbaarheid. De school voldoet niet aan de minimale materiële vereisten. Daar er vaak met alle leerkrachten samen les gegeven wordt of aan grote lesgroepen, belemmert dit de leerplanrealisatie voor alle leerlingen. Grote toestellen kunnen niet correct en veilig opgeborgen worden in een apart voorziene ruimte. Op het vlak van veiligheid voldoet de ondergrond en toestand van de speelplaats niet aan de veiligheidsnormen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is in volle ontwikkeling. De leraren willen evolueren naar een permanente evaluatie waarbij in elke les een aantal persoons- en bewegingsdoelstellingen aan bod komen. Momenteel is het evenwicht in de evaluatie verstoord omdat dezelfde score van de motorische competentie zowel in dagelijks werk als bij het examenpunt bijna volledig meegerekend wordt. De meeste leraren gebruiken normtabellen en beoordelingscriteria om de bewegingsdoelstellingen te testen. Leerlingen krijgen deze mondeling meegedeeld. In de toekomst willen de leraren ook komen tot beoordelingscriteria voor de persoonsdoelstellingen die gekoppeld zijn aan een beschrijving van waarneembaar gedrag. De leerlingen doen frequent aan zelf- en peerevaluatie op basis van criteria die afgestemd zijn op het leerplan. Een werkpunt is het afstellen van de vervangtaken voor de leerlingen en hoe deze vooral voor de langdurig gekwetsten beoordeeld worden. De vakgroep hanteert een evaluatiesleutel die de verhouding bepaalt tussen vaardigheden, persoonsdoelstellingen en attitudes.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het prestatieniveau van de leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. In de sportpractica hanteren de leraren zowel leraar- als leerlinggestuurde werkvormen waardoor binnenklasdifferentiatie en remediëring aan bod komen. Het elektronisch leerplatform wordt nog te weinig gebruikt om leerlingen te remediëren of extra kansen te geven om te leren rond bewegen. Het dient wel voor communicatie met de leerlingen of om het leerproces te ondersteunen door het posten van beeldmateriaal uit de lessen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep profileert zich als een dynamisch team. De werking is gebaseerd op betrokkenheid en vakinhoudelijke deskundigheid. De leraren nemen regelmatig initiatief voor collegiaal overleg. Binnen de vakgroepvergadering is er ruimte voor zowel praktische als meer inhoudelijke onderwerpen.

De laatste drie jaar werd er enkel nascholing gevolgd rond de introductie van het nieuwe leerplan. De nascholingsbehoeften zijn nog niet expliciet in kaart gebracht.

3.1.1.3 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplannen 2010/006 en 2015/042)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen en eindtermen worden onvoldoende evenwichtig nagestreefd. De eindtermen in verband met ontwerpen en onderzoeken krijgen te weinig aandacht. De evaluatie is niet valide en in onvoldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen. De uitrusting en de leermiddelen ondersteunen onvoldoende het onderwijsaanbod.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De vijf toepassingsgebieden komen aan bod in de behandelde thema's, maar een aantal leerplandoelstellingen en eindtermen krijgt onvoldoende of geen aandacht. Doordat de projecten te weinig betekenisvolle en integratieve taken, gespreid over de toepassingsgebieden bevatten, ontwikkelen de leerlingen onvoldoende de vakspecifieke techniekcompetenties. Binnen verschillende projectbundels wordt aandacht besteed aan foutieve leerinhouden.

De toepassing van de vijf stappen van het technisch proces (probleemstelling, ontwerpen, realiseren, in gebruik nemen en evalueren) krijgt onvoldoende gerichte aandacht. De probleemstelling, die aanwezig is, sluit niet altijd aan bij de doelstelling van het toepassingsgebied. Het 'in gebruik nemen' en 'evalueren en optimaliseren' komen te weinig tot uiting. Sommige projecten vragen heel wat tijd door de te sterk kennisgerichte invalshoek. Kennis als ondersteunende informatie, die tijdens onderzoeks- of analyseopdrachten wordt verworven, is nog onvoldoende het uitgangspunt van de projecten. Ook de dimensie 'hanteren' is nog veel te weinig het uitgangspunt bij de opbouw van de projecten en de lessen. De eindtermen in verband met ontwerpen en onderzoeken krijgen hierdoor te weinig aandacht. Sommige opdrachten zijn veeleer knutselopdrachten die weinig tot geen meerwaarde leveren aan het onderzoekend leren.

Heel wat projecten zijn inhoudelijk reeds sterk bepaald en meestal is de oplossing al op voorhand vastgelegd. Enkel het 'Da Vinci-project' op het einde van tweede jaar is een fraaie open opdracht. De leerlingen besteden hier echter thuis heel wat tijd aan.

Het veilig en milieubewust hanteren van gereedschappen en toestellen maakt, hoewel aanwezig in het cursusmateriaal, nog te weinig deel uit van de attitudevorming. De eindtermen met betrekking tot techniek en samenleving – onder meer de rol die bepaalde technische beroepen vervullen in de verschillende stappen van een technisch proces en het belang herkennen van technische beroepen in de huidige samenleving – krijgen aandacht.

De horizontale samenhang tussen techniek en andere vakken ontbreekt. Hierdoor houden de leraren te weinig rekening met de ondersteunende kennis van deze vakken bij de uitwerking van de techniekprojecten. Aan de basis van voorgaande vaststellingen ligt enerzijds het veeleer ‘gesloten’ leermateriaal dat doorgaans de leidraad van het onderwijsproces vormt maar anderzijds hebben ook de grote klasgroepen hier een belangrijk aandeel in.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De lestijden techniek zijn vrijwel nooit in clusters van twee lesuren geprogrammeerd. Ook de grootte van de klasgroepen, waaronder diverse klassen met meer dan 20 leerlingen, is een belemmerende factor om de leerplandoelstellingen succesvol te realiseren. Bovendien bemoeilijkt dit het actief, constructief en veilig leren en werken.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Sinds dit schooljaar beschikt de vakgroep over een tweede leslokaal voor het vak techniek. Door afwezigheid van polyvalente werkbanken (lokaal K3) waaraan ontwerp- en maakopdrachten mogelijk zijn moeten de leerlingen noodgedwongen praktische vaardigheden zoals zagen, vijzen, nagelen uitvoeren aan de eigen bank. Dit creëert onveilige situaties. De twee lokalen ogen slordig. Her en der ligt afval op de grond en wordt materiaal in de hoogte gestapeld. Enkele didactische borden zijn gedateerd. De lokalen getuigen niet van een rijke en attractieve leeromgeving.

Voor de invulling van de ICT-integratie beschikken de leerlingen niet over computers of tablets om het ICT- en opzoekwerk te integreren in het leerproces. De vakgroep beschikt eveneens niet over een didactische set overbrengingen zoals hefbomen, katrollen, tandwielen, kettingen en riemen, nokkenas of krukas. Ook voor wat biochemie betreft is geen materiaal aanwezig. In de lokalen zijn een computer en een beamer voorhanden om het onderwijsproces te ondersteunen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is onvoldoende valide en onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

De vakgroep opteert voor examens, taken en toetsen in combinatie met een evaluatie van de practica. De meeste toets- en examenvragen zijn eenduidig en verzorgd opgesteld. De vraagstelling is in hoofdzaak gericht op reproductie van kennis. Sommige vragen zijn niet eenduidig geformuleerd, niet relevant ten aanzien van de doelstellingen of van een te laag niveau.

Voor de dimensie hanteren wordt voornamelijk het product geëvalueerd en in veel mindere mate de manier waarop de verschillende stappen van het technisch proces werden doorlopen. Het evaluatieformulier bestaande uit een 30-tal stappen, is veeleer een afvinklijst met de werkvolgorde dan een valide evaluatiedocument. Transparante evaluatiecriteria voor de beoordeling van het product zijn niet opgenomen. De evaluatie door de leerlingen van de ingebruikname en de bijhorende optimalisatie gebeuren niet.

Op het einde van een project(bundel) kan de leerling zichzelf evalueren. Deze evaluatie toetst onvoldoende de juiste leerinhouden. Uit het ter beschikking gestelde materiaal blijkt bovendien dat heel wat evaluatiefiches niet ingevuld zijn. Over een mogelijke verhouding tussen kennis, vaardigheden en attitudes heeft de vakgroep nog niet nagedacht.

Het ontbreekt duidelijk aan een visie op en een concrete handreiking voor de invulling van de evaluatiepraktijk die in voldoende mate inspelen op het leerplan.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerlingen worden, ondanks de grote klasgroepen, zo goed mogelijk begeleid. Voor bijkomende uitleg of om projecten af te werken, kunnen de leerlingen tijdens de middagpauze steeds bij hun leraar terecht. Tijdens de doe-activiteiten en experimenten worden ze echter nog te weinig uitgedaagd om na te denken over creatieve oplossingen.

De zorg voor een correct taalgebruik is ondanks de taalgemengde instroom van de leerlingen afwezig. De vakgroep heeft geen visie op het taalbeleid binnen het vak. Wat de leerlingen noteren in hun cursus of in hun agenda wordt zelden op taalcorrectheid gecontroleerd. De 'moeilijke woordenfiche' die bij elke project aanwezig is, vullen de leerlingen praktisch nooit in.

Voor de invulling van de projecten worden projectbundels ter beschikking gesteld. Deze worden ondersteund door gebruik van beeldmateriaal. De bundels zijn netjes opgesteld maar de afstemming op het leerplan voldoet te weinig. Een leerlijn is afwezig.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Overleg

Vorming

Het beleid stuurt de vakgroep aan, maar volgt de werking, vooral met betrekking tot het bewaken van de leerplanrealisatie, niet systematisch op. De vakgroepwerking leidt noch tot afspraken die de afstemming op het leerplan bevorderen noch tot een gezamenlijke diepgaande leerplanstudie.

De school of de vakgroep brengt de competenties en de professionele behoeften van het lerarenteam nog onvoldoende in kaart. Er werd de voorbije jaren weinig nascholing gevolgd.

3.1.1.4 Aardrijkskunde in aso tweede graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplan 2002/001)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden. De evaluatiepraktijk en leerbegeleiding voldoen nipt.

Onderwijsaanbod In de beide leerjaren worden alle thema's behandeld. Het aanbod is nagenoeg volledig wat betreft de basisdoelen van het leerplan. De leerlingen voeren evenwel geen zelfstandig onderzoek uit met aandacht voor de analyse van een ruimtelijk verschijnsel, het zoeken en selecteren van relevante informatie, het maken van een samenhangende presentatie en het formuleren van eigen standpunten.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Enkele uitbreidingsdoelen komen beperkt aan bod. De suggesties die het leerplan doet om invulling te geven aan een complementair lesuur worden niet opgenomen.

Onderwijsorganisatie De school richt voor de leerlingen van de Humane wetenschappen in de beide leerjaren een complementair wekelijks lesuur aardrijkskunde in. De beschikbare lestijd voor de realisatie van het leerplan wordt daardoor verdubbeld ten opzichte van de lestijd die het leerplan vooropstelt voor de behandeling van de basisdoelen.

Organisatie curriculum

Uitrusting De lessen vinden plaats in een gewone klas waar ICT-apparatuur beschikbaar is voor frontaal gebruik. Recentelijk werd dit uitgerust met de vereiste wandkaarten. De ophanging ervan is evenwel weinig gebruiksvriendelijk. De verdere aankleding van dit lokaal is sober. De beperkte oppervlakte ervan, in combinatie met het aantal leerlingen dat men er wil laten les volgen, laat geen schikking van de tafels toe die zich leent tot variatie in werkvormen en de begeleiding van de leerlingen daarbij. Dit schooljaar vinden de lessen van het tweede leerjaar plaats in een lokaal waar de apparatuur voor Bednet beschikbaar is. In dit lokaal is er ICT-uitrusting voor frontaal gebruik aanwezig, maar zijn geen wandkaarten beschikbaar.

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Het frontaal gebruik van de ICT-uitrusting varieert. In het eerste leerjaar wordt frequent beeldmateriaal geprojecteerd ter ondersteuning van de les. In het tweede leerjaar gebeurt dit beperkter.

ICT-gebruik door de leerlingen is afwezig. De beperkte beschikbaarheid van ICT-apparaten wordt aangegeven als verklaring.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De punten voor dagelijks werk zijn afkomstig van toetsen en enkele taken. Samen met de resultaten van twee examens wordt het jaartotaal voor het vak gegenereerd. De vragen zijn duidelijk geformuleerd en gaan voldoende uit van de behandelde leerplandoelen. In het eerste leerjaar is de evaluatie weinig uitdagend en hypothekeert het hergebruik van de vragen mogelijk de betrouwbaarheid van de resultaten. In het tweede leerjaar zijn de vragen gevarieerder. Aan de hand van bronnenmateriaal wordt meer naar inzicht en vaardigheden gepeild. De evaluatie mist nog evenwichtigheid omdat slechts een beperkt aantal van de aangeboden doelen worden geëvalueerd en het niet aangeboden zelfstandig werk erin ontbreekt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen beschikken over een atlas en goed gestructureerd studiemateriaal. De leerlingen van het eerste leerjaar kunnen op het elektronisch leerplatform bijkomend bronnenmateriaal raadplegen. Door middel van een onderwijsleergesprek worden de thema's behandeld. Dit gebeurt vooral in het tweede leerjaar veeleer leerboek- dan leerplangericht. Ondanks de talrijke mogelijkheden die de ICT-uitrusting met internettoegang biedt, blijft de aanvullende ondersteuning met beeldmateriaal beperkt. Ook het gebruik van de wandkaarten om de behandelde plaatsen en gebieden te situeren is nog geen automatisme. Door deze aanpak bereikt de opbouw van het wereldbeeld die het leerplan vooropstelt te weinig diepgang. Ondanks de supplementaire lestijd worden er ook voor deze leerlingen weinig leerlingactieve werkvormen ingezet. Ook door de afwezigheid van het verplicht zelfstandig onderzoek is er weinig gelegenheid tot feedback op het leerproces van de leerling. De leerlingen weten duidelijk wat van hen verwacht wordt bij de toetsen en de examens.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De gevolgde nascholing varieert naargelang de leraar, maar is beperkt. Er was geen deelname aan de voorstelling van de nieuwe leerplannen. De vakgroep werkt de punten af die de directie agendeert, maar overlegt verder weinig over aanpak en inhoud. De attributie nodigt daartoe ook weinig uit. De vakgroep functioneert daardoor weinig als een professionele leer- en werkgemeenschap die op basis van leerplanstudie en reflectie de eigen onderwijspraktijk bijstuurt.

3.1.1.5 Aardrijkskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen (leerplan 2002/001)

Voldoet niet

Het aanbod bevat hiaten en is onvoldoende afgestemd op een evenwichtige en kwaliteitsvolle realisatie van de leerplandoelstellingen. De evaluatie is onvoldoende representatief voor het leerplan.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De planning van de thema's over de beschikbare lestijd is niet optimaal. De vordering verloopt bovendien te traag om de leerplandoelen volledig aan te bieden. In het eerste leerjaar bemoeilijkten situationele factoren tijdens het schooljaar 2014-2015 dit nog verder. Daardoor kwamen daar de doelen uit 'Eigenheid van regio's uit de Europese periferie' weinig aan bod. Dit schooljaar werd het aanbod op basis van leerplanstudie bijgestuurd. In het tweede leerjaar werden de leerplandoelstellingen over een industriële regio in Angelsaksisch-Amerika, over de lokalisatie, spreiding en evolutie van de belangrijkste economische activiteiten in een Latijns-Amerikaanse regio niet aangeboden. De studie van Afrika werd in een beperkt aantal lesgroepen opgestart, maar de doelen die eraan verbonden zijn, kregen weinig invulling. In de overige lesgroepen ontbreekt de behandeling van Afrika volledig. In de beide leerjaren voeren de leerlingen ook geen zelfstandig onderzoek uit met aandacht voor de analyse van een ruimtelijk verschijnsel, het zoeken en selecteren van relevante informatie, het maken van een samenhangende presentatie en het formuleren van eigen standpunten.
Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i>	De school richt voor de leerlingen die in de studierichting Economie kiezen voor de optie talen in de beide leerjaren een complementair wekelijks lesuur aardrijkskunde in. De beschikbare lestijd voor de realisatie van het leerplan wordt daardoor verdubbeld ten opzichte van de lestijd die het leerplan vooropstelt voor de behandeling van de basisdoelen. De leerplanrealisatie voor deze leerlingen stemt overeen met deze uit de studierichting Humane wetenschappen (zie ander verslag). De onderwijsinspectie kan echter slechts één oordeel uitspreken per studierichting.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De meeste lessen vinden plaats in twee lokalen. Een lokaal is ruim en is ingericht als vaklokaal. Het andere lokaal is een gewone klas waar ICT-apparatuur beschikbaar is voor frontaal gebruik. Recentelijk werd dit uitgerust met de vereiste wandkaarten. De ophanging ervan is evenwel weinig gebruiksvriendelijk. De verdere aankleding van dit lokaal is sober. De beperkte oppervlakte ervan, in combinatie met het aantal leerlingen dat men er wil laten les volgen, laat geen schikking van de tafels toe die zich leent tot variatie in werkvormen en de begeleiding van de leerlingen daarbij. Het frontaal gebruik van de ICT-uitrusting varieert. In het eerste leerjaar wordt frequent beeldmateriaal geprojecteerd ter ondersteuning van de les. In het tweede leerjaar gebeurt dit beperkter. ICT-gebruik door de leerlingen is afwezig. De beperkte beschikbaarheid van ICT-apparaten wordt aangegeven als verklaring.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De punten voor dagelijks werk zijn afkomstig van toetsen en enkele taken. Samen met de resultaten van twee examens wordt het jaartotaal voor het vak gegenereerd. De vragen zijn duidelijk geformuleerd en gaan voldoende uit van de behandelde leerplandoelen. In het eerste leerjaar is de evaluatie weinig uitdagend en hypothekeert het hergebruik van de vragen mogelijk de betrouwbaarheid van de resultaten. In het tweede leerjaar zijn de vragen gevarieerder. Aan de hand van bronnenmateriaal wordt meer naar inzicht en vaardigheden gepeild. Het geheel van de vragen is evenwel onevenwichtig, enerzijds omdat slechts een beperkt aantal van de aangeboden doelen worden geëvalueerd, anderzijds omwille van de hiaten in het aanbod.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen beschikken over een atlas en goed gestructureerd studiemateriaal. De leerlingen van het eerste leerjaar kunnen op het elektronisch leerplatform bijkomend bronnenmateriaal raadplegen. Door middel van een onderwijsleergesprek worden de thema's behandeld. Dit gebeurt vooral in het tweede leerjaar veeleer leerboek- dan leerplangericht. Ondanks de talrijke mogelijkheden die de ICT-uitrusting met internettoegang biedt, blijft de aanvullende ondersteuning met beeldmateriaal beperkt. Ook het gebruik van de wandkaarten om de behandelde plaatsen en gebieden te situeren is nog geen automatisme. Door deze aanpak bereikt de opbouw van het wereldbeeld die het leerplan vooropstelt te weinig diepgang. Door het slechts sporadisch gebruik van leerlingactieve werkvormen en de afwezigheid van het verplicht zelfstandig onderzoek is er weinig gelegenheid tot feedback op het leerproces van de leerling. De leerlingen weten duidelijk wat van hen verwacht wordt bij de toetsen en de examens.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De gevolgde nascholing varieert naargelang de leraar, maar is beperkt. Er was geen deelname aan de voorstelling van de nieuwe leerplannen. De vakgroep werkt de punten af die de directie agendeert, maar overlegt verder weinig over aanpak en inhoud. De attributie nodigt daartoe ook weinig uit. De vakgroep functioneert daardoor weinig als een professionele leer- en werkgemeenschap die op basis van leerplanstudie en reflectie de eigen onderwijspraktijk bijstuurt.

3.1.1.6 Aardrijkskunde in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2007/046)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden. De leerbegeleiding en evaluatiepraktijk voldoen nipt.

Onderwijsaanbod Alle thema's worden aangeboden. Voor de socio-economische thema's gebeurt dit uitgebreid en worden de leerplandoelen kwaliteitsvol behandeld. Het aanbod van de inhoud uit de fysische geografie is nagenoeg volledig, maar bereikt minder diepgang. Met uitzondering van 'De voorstelling van de aarde' is vooral de uitwerking van de doelstellingen die gekoppeld zijn aan de realisatie van de specifieke eindtermen veeleer beknopt. Daarnaast wordt er te weinig invulling gegeven aan de leerplandoelen die gericht zijn op het opzoeken, ordenen en verwerken van gegevens, gebruikmakend van beschikbare hedendaagse informatiebronnen en -technieken. Ook de extra-murosactiviteit die de doelstellingen landschappelijk dient te verankeren wordt niet aangeboden zodat de leerlingen ook geen landschap analyseren op het terrein.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Een aantal leerlingen realiseren de onderzoekscompetentie binnen het vak aardrijkskunde in het eerste leerjaar van de graad. Ze doorlopen de verschillende stappen die nodig zijn voor de realisatie van de drie betreffende specifieke eindtermen.

Onderwijsorganisatie Het leerplan voor de leerlingen in de pool Wetenschappen gaat uit van drie graaduren. De school richt een complementair wekelijks lesuur aardrijkskunde in zodat de beschikbare lestijd overeenkomt met vier graaduren.

Organisatie curriculum

Uitrusting De lessen vinden plaats in een gewone klas waar ICT-apparatuur beschikbaar is voor frontaal gebruik. Recentelijk werd dit uitgerust met de vereiste wandkaarten. De ophanging ervan is evenwel weinig gebruiksvriendelijk. De verdere aankleding van dit lokaal is sober. De beperkte oppervlakte ervan, in combinatie met het aantal leerlingen dat men er wil laten les volgen, laat geen schikking van de tafels toe die zich leent tot variatie in werkvormen en de begeleiding van de leerlingen daarbij. De aanwezige verzameling gesteenten volstaat niet voor een kwalitatieve behandeling van het betreffende thema.

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Het frontaal gebruik van de ICT-uitrusting voor de projectie van beeldmateriaal ter ondersteuning van de les is beperkt.

ICT-gebruik door de leerlingen is nagenoeg afwezig. De beperkte beschikbaarheid van ICT-apparaten wordt aangegeven als verklaring.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie berust op dagelijks werk en examens. De vragen zijn duidelijk geformuleerd en gaan uit van de leerplandoelen. Ze peilen evenwel overwegend naar reproductie. Er zijn weinig vragen waarbij op basis van bronnenmateriaal inzicht en vaardigheden getoetst worden. Het geheel van de vragen is ook onevenwichtig omdat slechts een beperkt aandeel van de leerplandoelen wordt geëvalueerd. Vooral de doelen uit de fysische geografie worden weinig getoetst. Aangezien alle doelen die aansluiten bij de specifieke eindtermen voor de pool wetenschappen tot dit luik behoren, is de evaluatie daar te weinig op afgestemd. De evaluatie van de onderzoekscompetentie is zowel proces- als productgericht. Het puntengewicht dat eraan toegekend wordt, is veeleer beperkt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen beschikken over een atlas en een zwart-wit invulcursus waarin een beperkt aantal bronnen zijn opgenomen. Het elektronisch leerplatform wordt niet benut om het bronnenmateriaal in kleur aan te bieden of uit te breiden. Door middel van een onderwijsleergesprek worden de thema's behandeld. Het gebruik van de projectiemogelijkheid met internettoegang voor aanvullende ondersteuning met beeldmateriaal blijft beperkt. De overvloedig beschikbare mogelijkheden om met (bewegend) beeld de wetenschappelijke inhoud inzichtelijk en diepgaand aan te bieden en maatschappelijk relevante online toepassingen te verkennen, blijven onderbenut. De keuze om leerlingen de inhoud te laten verwerken door hen volzinnen te laten noteren neemt relatief veel lestijd in. Ondanks de bijkomende beschikbare lestijd door het complementaire lesuur worden er voor deze leerlingen weinig leerlingactieve werkvormen ingezet. Daardoor is er weinig gelegenheid tot feedback op het leerproces van de leerling. De leerlingen weten duidelijk wat van hen verwacht wordt bij de toetsen en de examens.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De vakgroep werkt de punten af die de directie agendeert, maar verder overleg binnen deze kleine vakgroep is beperkt. Daardoor functioneert deze niet als een professionele leer- en werkgemeenschap die op basis van leerplanstudie en reflectie de eigen onderwijspraktijk bijstuurt. Er is nog geen initiatief genomen voor schooloverstijgend overleg en er wordt geen nascholing gevolgd.

3.1.1.7 Lichamelijke opvoeding in de tweede en derde graad aso (leerplannen 2015/004 en 2015/027)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod In het domein van het ontwikkelen van het zelfconcept en sociaal functioneren ligt het accent op het ervaren van bewegingsvreugde, het nakomen van afspraken, respect tonen voor materiaal, omgeving en anderen en grenzen verleggen. De rollen opnemen in bewegingssituaties, het beheersen van de keuzebekwaamheid en het ontwikkelen van een realistisch zelfbeeld worden met minder diepgang behandeld. Sommige leraren experimenteren met ondersteunende rollen in bepaalde disciplines. In de aanpak ontbreekt nog een gelijkgerichte leerlijn voor de persoonsdoelstellingen over de graden heen.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De doelstellingen die aan het domein gezondheid en veiligheid zijn toegewezen kennen een kwalitatieve invulling. Leerlingen verwerven de nodige attitude om een gezonde, fitte en veilige levensstijl na te streven en te onderhouden. De leraren hebben aandacht voor kwetsuren en voor de integratie van de basisregels van houdings- en rugscholing. Reanimatie en eerste hulp wordt vanaf dit schooljaar interactief en leerlinggestuurd aangeboden.

Tijdens de lessen gaat binnen de component motorische competentie veel aandacht naar het aanleren, verbreden en verdiepen van de motorische competenties. De leerlingen zijn vaardig en bereiken het verwachte beheersingsniveau. Het reflecteren over bewegen wordt recent systematisch toegepast door alle leerlingen met een leerlijn over de graden heen. Leerlingen krijgen na de verschillende bewegingsperiodes de kans om aan te geven waarom een bewegingsopdracht wel of niet lukt aan de hand van criteria.

Het veilig en zelfstandig werken wordt gestimuleerd door de competente didactische aanpak van de leraren lichamelijke opvoeding. Deze manier van werken resulteert bij de leerlingen in een goede kennis van de veiligheidsregels en spelregels en het spontaan helpen van medeleerlingen als de bewegingssituatie dit vereist. Kijkwijzers en het werken met videofeedback ondersteunen het zelfstandig werken. Leerlingen doen voldoende bewegingservaring op in de natuur.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over een verouderde en onvoldoende aangepaste accommodatie. De slechte akoestiek in de sportzaal is hinderlijk tijdens het lesgeven. De beperkte hoogte van de sportzaal belemmert het aanbod van de doel- en terugslagspelen. Hiervoor wijkt de school uit naar de gemeentelijke sporthal. Deze sporthal kan niet optimaal benut worden wegens een gelimiteerde beschikbaarheid. De school voldoet niet aan de minimale materiële vereisten. Daar er vaak met alle leerkrachten samen les gegeven wordt of aan grote lesgroepen, belemmert dit de leerplanrealisatie voor alle leerlingen. Grote toestellen kunnen niet correct en veilig opgeborgen worden in een apart voorziene ruimte. Op het vlak van veiligheid voldoet de ondergrond en toestand van de speelplaats niet aan de veiligheidsnormen.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is in volle ontwikkeling. De leraren willen evolueren naar een permanente evaluatie waarbij in elke les een aantal persoons- en bewegingsdoelstellingen aan bod komen. Momenteel is het evenwicht in de evaluatie verstoord omdat dezelfde score van de motorische competentie zowel in dagelijks werk als bij het examenpunt bijna volledig meegerekend wordt.

De meeste leraren gebruiken normtabellen en beoordelingscriteria om de bewegingsdoelstellingen te testen. Leerlingen krijgen deze mondeling meegedeeld. In de toekomst willen de leraren ook komen tot beoordelingscriteria voor de persoonsdoelstellingen die gekoppeld zijn aan een beschrijving van waarneembaar gedrag. De leerlingen doen frequent aan zelf- en peerevaluatie op basis van criteria die afgestemd zijn op het leerplan.

Een werkpunt is het afstellen van de vervangtaken voor de leerlingen en hoe deze vooral voor de langdurig gekwetsten beoordeeld worden.

De vakgroep hanteert een evaluatiesleutel die de verhouding bepaalt tussen vaardigheden, persoonsdoelstellingen en attitudes.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Het prestatieniveau van de leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. In de sportpractica hanteren de leraren zowel leraar- als leerlinggestuurde werkvormen waardoor binnenklasdifferentiatie en remediëring aan bod komen. Structurele remediëring is niet voorzien.

Het elektronisch leerplatform wordt nog te weinig gebruikt om leerlingen te remediëren of extra kansen te geven om te leren rond bewegen. Het dient wel voor communicatie met de leerlingen of om het leerproces te ondersteunen door het posten van beeldmateriaal uit de lessen.

Deskundigheidsbevordering

De vakgroep profileert zich als een dynamisch team. De werking is gebaseerd op betrokkenheid en vakinhoudelijke deskundigheid. De leraren nemen regelmatig initiatief voor collegiaal overleg. Binnen de vakgroepvergadering is er ruimte voor zowel praktische als meer inhoudelijke onderwerpen.

De laatste drie jaar werd er enkel nascholing gevolgd rond de introductie van het nieuwe leerplan. De nascholingsbehoeften zijn nog niet expliciet in kaart gebracht.

3.1.1.8 Engels en Frans in de basisvorming en het specifieke gedeelte in de studierichtingen Economie-Moderne talen, Latijn-Moderne talen, Moderne talen-Wetenschappen (leerplannen 2014/014, 2014/015 en 2015/030)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de eindtermen en leerplandoelstellingen van de basisvorming, de specifieke eindtermen en de leerplandoelstellingen voor beide talen. De leerlingenevaluatie is voldoende valide en nipt representatief. De materiële uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod	De doorlichtingsfocus richtte zich op de realisatie van de eindtermen en de leerplandoelstellingen van de basisvorming op basis van de vakken Engels en Frans en op het specifiek gedeelte van de pool Moderne talen op basis van de vakken Engels en Frans.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Wat de basisvorming Engels en Frans betreft, dekt het onderwijsaanbod in voldoende mate de doelstellingen van de leerplannen. Het onderwijsaanbod voor Frans is gebaseerd op een leer(werk)boek en biedt voldoende variatie in teksten aan. Tot vorig schooljaar werkten in sommige klasgroepen de leerlingen aan woordenschatuitbreiding Frans via het instuderen van thematische woordenschatlessen. Sinds dit schooljaar worden zowel bij Frans als bij Engels woordenschat en spraakkunst aangeboden en ingeoefend in communicatieve contexten. Luister- en leesstrategieën zitten doorgaans verwerkt in de vraagstelling van het leerboek Frans. Het aanbod Engels bestaat uit zelf samengestelde cursussen, die voortdurend aangepast worden in functie van de actualiteit en recentelijk ook in functie van een grotere leerplangerichtheid. Het expliciet onderwijzen van leer- en communicatiestrategieën is aanwezig in de dagelijkse klaspraktijk. Een schriftelijke neerslag of synthese, waar de leerlingen kunnen op terug vallen, ontbreekt.

Het onderwijs in beide talen is vaardigheidsgericht. De training van de verschillende vaardigheden is structureel ingebed in het onderwijs- en leerproces en wordt op lerarenniveau efficiënt ondersteund door het inzetten van ICT. In beide talen bevordert het consequent gebruik van de doeltaal tijdens de lessen de luistervaardigheid van de leerlingen. Ook de interactie tussen leraren en leerlingen gebeurt in de doeltaal. De leerlingen vertonen over het algemeen voldoende spreekdurf, al zijn hier voor Frans verschillen afhankelijk van de klasgroep. Inzake schrijfvaardigheid schenken de leraren nog te weinig aandacht aan het ontwikkelen van vaardigheden inzake tekstopbouw.

De (inter)culturele component van het leerplan krijgt voldoende aandacht. Het gebruik van films en chansons draagt hiertoe bij. Leerlingen lezen teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Franstalige/Engelstalige cultuur en leefwereld. Extra-murale activiteiten blijven veeleer beperkt.

De vakgroepen hebben over de graden heen de stand van zaken betreffende het onderwijsaanbod nog niet grondig bestudeerd. Voor de meeste vaardigheden zijn er nog geen leerlijnen uitgewerkt. Wel zijn er voor Engels enkele concrete leerlijnen ontwikkeld inzake uitspraak en woordenboekgebruik en voor Frans betreffende literatuur en begrijpend lezen. Voor de leerlijnen in verband met kennis en de vaardigheden vertrouwen de leraren op de leerboeken en de leerplandoelstellingen.

Het onderwijsaanbod voor het specifiek gedeelte beantwoordt nipt aan de doelstellingen van het leerplan. Een meer evenwichtige benadering van het aanbod op basis van duidelijke afspraken over de leerjaren en taalvakken heen is hier aan de orde. De realisatie van de specifieke eindtermen leidt in voldoende mate tot een verbreding van de communicatieve vaardigheden uit de basisvorming in Engels en Frans, maar de verdieping van de reflectie op taal en communicatie en taal als systeem blijft beperkt. Voor beide talen is er veel aandacht voor het domein 'Taal en cultuur'. Het domein 'Taal als systeem' komt voldoende aan bod maar met een beperkte diepgang. Het domein 'Taal en communicatie' is zwak. Niet alle leraren slagen er in de eindtermen uit dit domein te interpreteren en te vertalen naar concrete opdrachten. In het algemeen vormt het een uitdaging voor de leraren van de derde graad om voldoende vanuit (beperkte) theoretische referentiekaders eigen aan het wetenschapsdomein van de talen te werken. De vakgroep is er nog niet in geslaagd een duidelijke profilering van de pool Moderne talen tot stand te brengen zoals die in het leerplan beoogd wordt.

Ook wat de onderzoekscompetentie betreft, voldoet de realisatie nipt. In het schooljaar 2014-2015 voerden de leerlingen een opdracht uit voor Engels, die een onderzoeksopdracht voldoende benadert. Schooljaar 2015-2016 zijn er afspraken gemaakt tussen de vakken Engels en Frans voor de realisatie van onderzoekscompetentie. De leerlingen zijn vertrouwd met het concept en maken doelgerichte oefeningen in verband met het stellen van een onderzoeksvraag en het selecteren van relevante informatie. In een derde beweging passen de leerlingen deze vaardigheden toe door het schrijven van een beknopt artikel over een linguïstisch of literatuurwetenschappelijk onderwerp. De oefeningen worden afwisselend bij Frans en Engels uitgevoerd. Voor het uiteindelijke artikel kiezen de leerlingen zelf de taal waarin ze willen werken. Recentelijk zijn er schoolbreed acties opgestart om de realisatie van onderzoekscompetentie in de verschillende polen te optimaliseren. De leerlingen verzamelen de in de eerste en de tweede graad verworven deelvaardigheden in een portfolio.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting voldoet aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen. De leraren geven meestal les in een vaklokaal dat ingericht is met didactisch ondersteunend materiaal of met verwijzingen naar de Engels- of Franstalige cultuur. De grootte van de klaslokalen is niet bevorderlijk voor leerling activerende werkvormen. De lokalen zijn uitgerust met een lerarencomputer met internetverbinding en beamer. Dit materiaal wordt door de leraren efficiënt ingezet ter ondersteuning van de lespraktijk. De integratie van ICT in leerlingenopdrachten is vrij beperkt.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leerlingresultaten zijn voldoende tot goed en worden onderbouwd door frequente toetsing. Op jaarbasis zijn er weinig onvoldoendes voor Engels of Frans. De vakgroep volgt de afspraken op schoolniveau qua verhouding dagelijks werk en examens.

De algemene afspraak binnen de vakgroepen Engels en Frans bestaat erin bij elk rapport dagelijks werk, naast de kenniscomponent, zoveel mogelijk vaardigheden te evalueren. In de praktijk worden in het dagelijks werk lezen en schrijven vrij frequent getoetst, luisteren minder en spreken/mondelinge interactie in sommige lesgoepen slechts één maal per jaar. Men ziet weinig gelijkgerichtheid tussen de leraren. Het gewicht van de verschillende leerplancomponenten per rapport en in de jaarbeoordeling wordt immers niet gezamenlijk vastgelegd. Dit gebeurt wel voor de examens.

De evaluatie van de verschillende vaardigheden is ingebed in communicatieve contexten. Kennis van woordenschat en spraakkunst wordt steeds contextueel geëvalueerd. De evaluatie spreekvaardigheid/mondelinge interactie gebeurt altijd op basis van transparante criteria. Soms bevatten de criteria alleen kennisgerichte elementen zoals woordenschat, grammaticale correctheid en uitspraak en wordt de mate van taalvaardigheid niet in kaart gebracht.

In elk leerjaar leggen de leerlingen in juni mondeling examens af zowel voor Frans als voor Engels, waarbij de vaardigheid mee in rekening wordt genomen voor 10% bij Engels, de inhoud voor 20% bij Engels en 10% bij Frans. De vakgroep heeft hierover nog geen afspraken gemaakt in functie van gelijkgerichtheid. De examenleerstofoverzichten voor de leerlingen sommen alleen leerinhouden op en verhelderen niet welke vaardigheidsdoelstellingen geëvalueerd zullen worden. Op de examens worden alle vaardigheden geëvalueerd en is de puntenverdeling gelijklopend in beide talen: 40% voor de vaardigheden, 60% voor kennis. Deze verhouding kennis – vaardigheden is door de vakgroepen vastgelegd en gaat in tegen het doel van de leerplannen om competentiegericht te werken en kennis niet geïsoleerd te behandelen. Alle vaardigheden komen leerplangericht aan bod in het examen van juni (mondeling examen). Hergebruik van opgaven in sommige examens hypothekeert echter de betrouwbaarheid van de evaluatie.

De onderwijsdoelstellingen voor het specifieke gedeelte worden apart bevraagd op het schriftelijk examen. De vragen peilen echter meestal naar geïsoleerde kennis over bestudeerde teksten en zijn niet gericht op toepassing.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Bij de klasbezoeken werd vastgesteld dat er in een stimulerende sfeer wordt gewerkt. Leerlingen worden aangemoedigd tot participatie en interactie. Het leerlingvolgsysteem reikt de informatie aan om de beginsituatie van de leerlingen te verhelderen. Het zelfontwikkelde lesmateriaal is voldoende afgestemd op het beheersingsniveau van de leerlingen en is vrij gestructureerd en overzichtelijk.

Er zijn weinig aanwijzingen van preventieve leerbegeleiding. De vakgroepen worstelen bovendien met het feit dat de leerlingengroepen heterogeen zijn. Zoals de risicoanalyse, die de school uitvoerde, aangeeft, is bijna een derde van de leerlingen van huis uit tweetalig (Nederlands - Frans). De leraren passen hun taalonderwijs ad hoc aan door het extra ondersteunen van voor hen taalzwakke leerlingen via remediëring of door de taalsterke leerlingen extra opdrachten te geven. De ontwikkeling en verfijning van de leerlijnen in functie van deze heterogene leerlingengroepen is een uitdaging voor de toekomst.

De leerlingen worden ondersteund in hun leerproces door middel van afsprakennota's, leerstofoverzichten en extra oefeningen op het leerplatform. De leerlingen krijgen feedback op hun toetsen, maar ze moeten niet altijd eigenhandig hun fouten verbeteren. Indien nodig kunnen zij steeds beroep doen op de leraren voor extra uitleg of oefeningen. Remediëringsactiviteiten worden over het algemeen geregistreerd in het leerlingvolgsysteem.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakgroepen Engels en Frans vergaderen per taal en graadoverstijgend. Er zijn drie formele vergaderingen per jaar met een door de school aangereikt verslagsjabloon, dat minimaal ingevuld wordt. Verder maken de leraren vele informele afspraken en delen zij informatie. Voor de realisatie van de eindtermen onderzoekscompetentie is er een aparte samenwerking tussen de leraren Engels en Frans van de derde graad. Voor de realisatie van de andere leerplandoelstellingen van het specifiek gedeelte is in het schooljaar 2015 - 2016 een begin gemaakt om hierover afspraken te maken. Ondanks de stimulansen van het schoolbeleid zijn er weinig sporen terug te vinden van een grondige leerplanstudie, vooral wat betreft het specifieke gedeelte. Ook volgden de leraren van de derde graad de afgelopen vijf schooljaren weinig bijscholingen. Nochtans bestaat de uitdaging voor de leraren Engels en Frans van de derde graad uit het opbouwen van extra expertise met betrekking tot de realisatie van de leerplandoelstellingen van het specifieke gedeelte en een representatieve evaluatiepraktijk. Ook over de duidelijker profilering van de pool Moderne talen moet nog nagedacht worden.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de meeste tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De werkwijze van de instelling toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet: doelgericht want rekening houdend met vastgestelde tekorten en daardoor betekenisvol voor de instelling.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De instelling heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Deze aandacht toont aan dat de instelling proactief handelt.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er meerdere tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid en gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde. Zo moeten onder andere volgens het brandweerverslag automatisch sluitende deuren voorzien worden in de gangen van het hoofdgebouw, moeten de opmerkingen betreffende de elektriciteitsinstallatie aangepakt worden en dient de veiligheidsverlichting een jaarlijkse controle te ondergaan. Deze verbeterpunten zijn opgenomen in de planning van de school en van de scholengroep.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle leslokalen van de school. De vaststellingen van deskundigen die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. De meest dringende actiepunten vormen de paviljoenen, de sporthal en de speelplaats.

Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat de paviljoenen niet meer voldoen aan de vereisten van degelijk onderwijs. Zo zijn een aantal lokalen te klein voor het aantal leerlingen dat er les volgt, komen plafondplaten los te zitten, vormt condens op deze platen vochtplekken en werden de gasconvectors afgekeurd. Extra ventilatie zou hier op korte termijn soelaas moeten brengen. Dit is opgenomen in de planning. Ook de sporthal is verouderd en onvoldoende aangepast aan de minimale noden. Zo is onder andere de hoogte te beperkt en de slechte akoestiek zeer hinderlijk tijdens het lesgeven. In de sportzaal is eveneens een gebrek aan opbergruimte waardoor grote toestellen niet correct en veilig opgeborgen kunnen worden. Op het vlak van veiligheid voldoet de ondergrond en toestand van de speelplaats niet aan de veiligheidsnormen (vele oneffenheden, uitstekende stenen,...). Jaarlijks wordt de toestand hiervan geëvalueerd en desgevallend via kleine onderhoudswerkzaamheden bijgestuurd. Ook in het hoofdgebouw zijn een aantal leslokalen te klein voor het aantal leerlingen dat er les volgt.

In het kader van de reguliere plannen van het GO! , gecombineerd met de capaciteitsmiddelen van een lokale taskforce, zou een nieuwbouw met sportzaal en vernieuwde speelplaats bovenstaande noden moeten oplossen.

Belangrijk werkpunten blijven eveneens het vermijden van losliggende snoeren op de grond, het voorkomen van het stapelen van zware voorwerpen op kasten en de renovatie van de veiligheidsverlichting.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne beschikt de school momenteel niet over voldoende toiletten/urinoirs voor de leerlingen. Volgens de preventieadviseur blijkt dit voor geen problemen te zorgen.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	neen
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingentages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	neen
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Op schoolniveau is de aandacht voor de evaluatiepraktijk in het verleden vooral gegaan naar het vastleggen van puntengewichten voor dagelijks werk en examens in de verschillende leerjaren en het gebruik van de jaarresultaten van de leerling bij de attestering tijdens de delibererende klassenraad. Twee jaar geleden is ook het aspect leerplangericht evalueren opgenomen. Tijdens een pedagogische studiedag werd daartoe een traject opgestart waarbij de koppeling tussen de vragen en de leerplandoelstellingen onder de aandacht gebracht wordt. Dit aandachtspunt is nog niet samengebracht met de andere kenmerken van een kwaliteitsvolle evaluatie die vereist zijn om betrouwbare resultaten op te leveren. Ook over de functie van evaluatie als basis voor ondersteuning van het leerproces en remediëring is er nog geen globale en gedragen visie ontwikkeld. De school beschikt daardoor ook niet over actieplannen waarmee aan een doelgerichte en gelijkgerichte aanpak kan gewerkt worden.

Ondersteuning De school ondersteunt de evaluatiepraktijk vooral organisatorisch. Er zijn duidelijke afspraken over de praktische organisatie en het verloop van de evaluatiemomenten, het elektronisch rapport, de deliberaties en de rapportering van de resultaten.

Voor de didactische aspecten van de evaluatiepraktijk vertrouwt de school vooral op de professionaliteit van de leraren. Om de leerplangerichtheid daarbij te bewaken deed ze een beroep op de pedagogische begeleiding die de vakgroepen ondersteunden bij een eerste screening van hun eigen evaluatiepraktijk. Waar nodig werd nadien nog specifiek verder begeleid.

Voor de andere kenmerken van een kwaliteitsvolle evaluatie en de koppeling ervan met leerbegeleiding is er nog weinig ondersteuning uitgewerkt. Hoofdzakelijk bij tegenvallende prestaties door individuele leerlingen wordt curatieve remediëring aangeboden. De teksten die daarrond beschikbaar zijn, leggen de verantwoordelijkheid voor het proces vooral bij de leerlingen zelf. De remediëring bestaat grotendeels uit het verwerken van bijkomende opgaven, maar de nood aan begeleiding daarbij wordt weinig onder de aandacht gebracht. Dit ligt in het verlengde van het ontbreken van een visie op preventieve leerbegeleiding. De functie van evaluatie om de leerling tijdens het leerproces feedback te kunnen geven op het moment dat hij er het meest aan heeft, wordt weinig ingevuld. De rol van de leraar om daarvoor de meest geschikte werk- en evaluatievormen te kiezen, wordt niet benadrukt. De ondersteuning die daarvoor nodig is, ontbreekt op schoolniveau zodat de uitvoering afhankelijk is van de overtuiging en knowhow van de individuele leraar.

Mogelijk is dit ook een verklaring voor het spaarzaam omspringen met permanente evaluatie, ook binnen de doe-vakken.

Doeltreffendheid De school heeft aandacht voor het opvolgen van de afspraken. Aan de afspraken over de praktische aspecten wordt overwegend goed gevolg gegeven. De leraren geven ook aan dat ze hun evaluatiepraktijk bijgestuurd hebben wat de leerplangerichtheid betreft. In de praktijk blijkt dit vooral te gaan over de koppeling van de vragen en opdrachten aan de leerplandoelstellingen en verschilt het succes waarmee dit gebeurt nog naargelang het vak en de leraar. Het belang van de representativiteit van het jaartotaal voor het vak voor het volledige leerplan door een voldoende dekking van alle onderdelen en een geschikte verhouding daarvan in het totaalcijfer wordt te weinig bewaakt. Voor een aantal doorgelichte leerplannen blijven de vragen vaak overwegend kennisgericht, niettegenstaande een gedeelte van de doelstellingen geformuleerd is op het beheersingsniveau van de vaardigheid.

Voor de attestering hanteert de delibererende klassenraad een mathematische leidraad. De B- en C-attesten worden gemotiveerd en er wordt advies gegeven voor de verdere studieloopbaan, steunend op de vakresultaten en de gegevens uit het leerlingenvolgsysteem. De totaalscores voor de vakken waarvan het aanbod en de evaluatie nog te weinig afgestemd zijn op een evenwichtige realisatie van het leerplan (o.a. het evenwicht tussen kennis en vaardigheden), beïnvloeden mogelijk dit proces.

Aan leerlingen die geslaagd zijn met een A- of een B-attest worden vaak toch nog 'remediërende taken' toegekend. Deze taken zijn niet vrijblijvend. Ze worden na de vakantie beoordeeld en bij onvoldoende inspanning of het niet tijdig inleveren van de taak verliest de leerling zijn recht op remediëring tijdens het nieuwe schooljaar. Dit is een overtreding van de regelgeving. Het illustreert het belang dat de school hecht aan de verantwoordelijkheidszin van de leerling. Remediëringstrajecten die de school opstart worden bijvoorbeeld ook stopgezet als het inschrijvingsstrookje niet tijdig wordt ingeleverd.

De school controleert de effectiviteit van een aantal genomen maatregelen. Zo stelt ze na onderzoek bijvoorbeeld vast dat er na het invoeren van begeleidingsmaatregelen voor leerlingen met leerstoornissen geen verschil meer is tussen hun slaagkansen en deze van leerlingen zonder leerstoornissen.

Ontwikkeling De school heeft de laatste schooljaren ingezet op het begeleid traject om leerplangericht te evalueren. Het positieve effect daarvan is merkbaar, maar nog niet algemeen. Er zijn echter geen andere nascholingen gevolgd die focussen op kwaliteitsvolle evaluatie en het hanteren van evaluatievormen. De verdere professionalisering van het schoolteam is dan ook essentieel om een gedragen visie te kunnen ontwikkelen. Een krachtige inhoudelijke aansturing van de vakgroepen en individuele leraren is nodig om de doelen die uit de visie zullen voortvloeien te implementeren.

Inbreuk(en) op regelgeving De resultaten van vakantietaken (remediërende taken) mogen de slaagkansen in het volgende schooljaar niet beïnvloeden. Besluit van de Vlaamse regering 19-07-2002 art. 37, §2 en SO 64 rubriek10.1.4.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur, bijgestaan door een adjunct-directeur, leidt de school. Zij vormen een intensief samenwerkend team, dat belang hecht aan duidelijke afspraken en structuur. De directie beschouwt het als zijn opdracht coachend leiding te geven aan het schoolteam en stuurt de coördinatie en de werking van de vakgroepen aan. Het directieteam is toegankelijk en geeft veel vertrouwen aan het personeel. De verantwoordelijkheid voor de concrete implementatie van het onderwijskundig beleid op het inhoudelijk vlak ligt voor het grootste deel bij de vakgroepen. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de leerplangerichtheid en de evaluatiepraktijk sterke verschillen vertonen afhankelijk van het vak en de leraar. De vakgroepen in de onderzochte structuuronderdelen werken de punten af die de directie agendeert, maar overlegt verder te beperkt over aanpak en inhoud. De controle op de leerplangerichte werking van de vakgroepen mist doeltreffendheid.
- Visieontwikkeling** De visie van de school vertrekt van het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs en legt daarin eigen accenten. De school profileert zichzelf als een aso-school, die haar leerlingen voorbereidt op verder studeren. De lat hoog leggen en het welbevinden van leerlingen en leraren zijn de prioriteiten, waar de school voor kiest. De school, die een grote groep tweetalige leerlingen aantrekt, wenst verder het karakter van de school te bewaken door sterk in te zetten op Nederlandse taalvaardigheid.
- Degelijkheid en traditie behoren naast vrijheid, verantwoordelijkheid en leergierigheid tot de kernwaarden. De school wil de leerlingen prestatiegericht en zelfstandig leren werken. Het schoolteam concretiseert deze visie in het dagelijkse schoolleven en de lespraktijk. Het belang dat het schoolteam hecht aan de eigen traditie, vertraagt in sommige gevallen het inpassen van vernieuwingen in het curriculum en het onderwijsleerproces.
- Besluitvorming** De school voert een beleid dat overwegend participatief is. In het organogram staan naast de directie de pedagogische raad en de cel leerlingenbeleiding centraal. De pedagogische raad heeft een adviserende en voorbereidende rol bij de besluitvorming en bestaat uit verkozen leraren en vrijwilligers. In de school zijn er ook een aantal werkgroepen actief, die onder meer op basis van hun activiteiten beleidsvoorbereidende informatie aanleveren.
- De doorstroming van informatie en overlegmogelijkheden krijgen vorm via personeelsvergaderingen, dienstnota's, bovenvermelde werkgroepen en het elektronisch leerplatform.

De school werkt al enkele jaren aan een betere werking van de vakgroepen. Deze vergaderen op basis van een vast sjabloon met verplichte en vrije onderwerpen. Niet alle vakgroepen benutten ten volle dit ondersteunend document. De verslagen van de vergaderingen worden gedeeld via het elektronisch leerplatform. Een daartoe opgerichte werkgroep neemt de coördinatie van de vakgroepen op. De werkgroep bestaat uit de vakverantwoordelijke van elke vakgroep en komt twee maal per jaar samen.

De leerlingen krijgen inspraak via de leerlingenraad: een raad voor de eerste graad en een raad voor de tweede en de derde graad samen.

Kwaliteitszorg Het directieteam volgde een nascholing in verband met kwaliteitszorg, een initiatief van de scholengroep. Via een zelfevaluatie op basis van het cipo-kader (context, input, proces en output) van de inspectie trok het beleid conclusies en zette een aantal acties in gang, dit in samenspraak met en ondersteund door de pedagogische begeleiding.

Als prioriteit koos het beleidsteam voor de professionalisering van de leraren. Daaruit vloeiden enkele concrete acties voort in verband met het opstellen van een attituderapport, de loopbaanbegeleiding van de leerlingen, het optimaliseren van de leerplangerichtheid in de examens en van het nascholingsbeleid. Deze acties zijn nog te recent om de doeltreffendheid ervan te kunnen nagaan. Een werkpunt uit de vorige doorlichting (2006), namelijk het opvolgen en optimaliseren van de leerplanrealisatie via de vakgroepwerking, werd mee opgenomen, maar zoals uit het erkenningsonderzoek blijkt, heeft de school hier nog een weg te gaan.

Op het einde van elk schooljaar peilt de school naar het welbevinden van de leerlingen. De schoolraad organiseert verder regelmatig enquêtes bij de ouders. De resultaten worden geanalyseerd en besproken met de betrokken collega's.

Een risicotaxatie van de leerlingenpopulatie wijst uit dat een groot aantal leerlingen met een hoog opgeleide moeder in het atheneum Grimbergen school loopt. Verder blijkt dat een groeiend aantal leerlingen uit een tweetalig gezin stamt. Deze context schept mogelijkheden die de schol nog niet ten volle benut.

De leerlingen van het eerste leerjaar van de eerste graad leggen een test af voor Nederlands zoals opgelegd door de overheid. Bij een zwak resultaat worden de ouders hiervan op de hoogte gebracht. De cel leerbegeleiding ontwikkelt trajecten om de taalvaardigheid Nederlands van leerlingen, die daar nood aan hebben, te verhogen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De detectie van knelpunten betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht voor een ordelijke en gedisciplineerd leer- en leefklimaat.
- Het verzamelen en analyseren van gegevens met het oog op verbeteringsprocessen

Wat betreft het algemeen beleid

- De toegankelijkheid van het directieteam.
- De complementariteit van het directieteam.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het integreren van activerende werkvormen in een aantal vakken
- De representativiteit van de evaluatie in functie van het leerplan
- Het inschakelen van ICT ter ondersteuning van het leerproces
- De toestand van de infrastructuur waaronder de sporthal en de paviljoenen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aansturing en de opvolging van de onderwijskundige processen.
- Het bewaken van de professionaliteit van het korps.
- De opvolging van de inhoudelijke werking van de vakgroepen.
- De implementatie van een breed gedragen nascholingsbeleid.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor lichamelijke opvoeding in de eerste graad A-stroom.
- De leerplanrealisatie voor techniek in de eerste graad A-stroom.
- De leerplanrealisatie voor aardrijkskunde in aso tweede graad Economie, Latijn en Wetenschappen.

Wat betreft de regelgeving

- Het hanteren van vakantie/ remediëringstaken conform de regelgeving (Besluit van de Vlaamse regering 19-07-2002 art. 37, §2 en SO 64 rubriek 10.1.4).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	lichamelijke opvoeding, techniek	
Graad 1 Latijn	lichamelijke opvoeding, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	lichamelijke opvoeding, techniek	
Graad 2 ASO Economie	aardrijkskunde	
Graad 2 ASO Latijn	aardrijkskunde	
Graad 2 ASO Wetenschappen	aardrijkskunde	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **29-04-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

Het hanteren van vakantie/ remediëringstaken conform de regelgeving (Besluit van de Vlaamse regering 19-07-2002 art. 37, §2 en SO 64 rubriek 10.1.4).

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **29-04-2019** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Chris VAN WOENSEL de inspecteur-verslaggever	Kurt DE ROP de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	